

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор
 на пів року 10 кор
 на чверть року 5 кор
 на місяць 1.70 кор

За границею

на цілий рік 16 рублів
 або 36 франків
 на пів року 8 рублів
 або 18 франків
 Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

»Виреш ми очи і душу ми виреш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5^{1/2} год. пополудни.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. на Дембровского (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Реформаційні і конституційні змаганя в Росії.

(Конець).

Оснoву до нинішньої держави російської положив українсько-руський нарід (Русини), котрий числить тепер більше 30 мільонів і заселює південну Росію, східну Галичину, Буковину і північно-східну Угорщину. Вел. князь Володимир Великий, котрий в X. ст. запровадив християнство, був властивим оснoвником Русі із столицею Києвом, матір'ю руских городів. Їго держава обнімала велику частину нинішньої Росії європейської і за наслідників єго розпала ся на удільні князівства під зверхністю вел. князя київського. Границі сих удільн сходили ся з етнографічними границями і відповідали поділові на народности. Тепер виступило значнійше живло національне, що й перед тим уже проявляло ся, і вже в тій давній минувшині виринаєть виразно етнографічні угрупованя, а іменно творив українсько-руський нарід із своїми етнографічними вітками, що заселяв поріччє Дністра аж по Дон на сході і поріччє Дніпра, Сяну і Пруга (отже менше-більше нині українсько-руським народом заселена область), головну підвалину Русі. На північній сході, в поріччє горішньої Волги і Оки, розвинула ся наслідком руского переселеня і наслідком асиміляції поселених там фінських племен, московска (так названа від пізнійшого осередка Москви, також великорусска) народність з єї вітками. На північній заході повстали могутні народопрародства Вел. Новгород і Псков з білорусскою віткою, зближеного до українсько-руської народности, котрі наслідком то-

го тяжили довгий час до Русі, але по занепаді Києва наслідком татарского нападу дістали ся під бистро розвинене вел. князівство Московске.

Сі три етнографічні групи лучила з собою на Русі княжа династія, одначе одноцілість княжої династії не була одинокою формою державної єдности. Значінє князів, яко начальників землі почало зменшувати єб наслідком поділу на удільні князівства, котрі відповідали етнографічному поділові після народностей. Народне живло виплинуло в гору, підвалиною народного житя став віче яко обяв народної самостійности. Віча збирали ся звичайно в головних городах поодиноких удільних князівств. Замість того, щоби князь наслідовав, вибирало єго віче. В Галичі, котрий після занепаду Києва дійшов в XIII. ст. до верховлади на південній Русі, потягали князів навіть до одвічальности, судили і карали смертю, як простих людей. Найбільше значінє осягнуло народопрародство у Вел. Новгороді, котре не зазнало татарского наїзду, а навіть намагало ся, хоч безуспішно видобути ся зпід влади вел. князівської.

Але хоч в княжій добі згадані три групи етнографічні творили цілість, то ся звязь не була така, щоби знищила індивідуальність і злила все в одноцілу державу. Русь ішла прямиим шляхом до федеративного укладу, а федерація була формою, в яку Русь почала укладати ся, коли наглий наїзд татарский перевернув весь початий в тім напрямі уклад нашого громадского і державного житя (гл. Костомарів, про федеративні засновини на стародавній Русі, Русска Іст. Бібл. II. ст. 51 і сл.).

Однак ще перед наїздом татарским

повстав для Русі, з Києвом яко осередком, могутний ворог в особі князя в Суздалю, сій колибі вел. князівства московского, Андрія Боголюбского. По тридневім безпримірнім бою попала під владу Польщі, проти котрої повстала під гетьманом Богданом Хмельницьким), з Московским царством в Переяславскім договорі і то під услівями зближеними до особистої унії. Визначні українські учені Київської Академії несли опісля культуру на північ і були помічниками Петра В. в європеїзованю Росії, котра стала європейскою державою. Самоволею московских воевод викликане повстанє козаків під Мазепою, союзником Карола XII, довело до обмеженя автономії України за Петра В. і закріпощеня єї за Катерини II, наслідком чого знищено свободи застережені Переяславскім договором. Російске царство посунуло ся тим способом аж по Чорне море, де ще за Катерини II. заволоділо Кримским ханатом, а ще перед тим за Петра В. прилучено німецькі краї прибалтійські і шведську Фінляндію, котрої конституцію затверджували всі пізнійші царі російські, і так відчинило ся Росії вікно до Європи.

Наслідком поділу Польщі дістала Росія переважну часть речипосполитої а після Віденьского конгресу надано Польському королівству окрему конституцію, що тривала до 1830 р.

Отсей побіжний огляд історичної минувшини може послужити доказом, що сучасна Росія не є одноцілою державою національною, а розвинула ся перегадом з ріжних історичних індивідуальностей яко зцентралізоване царство. Перед злукою з російским царством мали ті історичні індивідуальности або свою самостійність або

ЯРОШЕНКО.

Історична повість ОСИПА МАКОВЕЯ
 (нагороджена Михайловою премією 1905 р.)

(Дальше).

У намет увійшов сотник Берло з Дорошенкового полку. Приніс вістку, що вже королевич їздить по польським обозі; випадєє його зустрінути у брамі козацького обозу.

На дворі сніг уже не падав, за те під ногами зробило ся болото. Стрий день був непривітний, холодний — прибывав душу всего війська, котре сегодня гомоніло в обозі тихо, як бжолі, що сховали ся перед слотою у пень.

Сагайдачний, Могила і Молодецький вийшли з намету і пішли на правий бік обозу. Королевича ще не було; ходив по німецьким обозі. Але небавом надійшов він з пишно вбраною у панцирах дружиною; сам був одягнений звичайно, без зброї, тільки кожух накинув на себе в причини зима. Се був молодий ще чоловік з приємним блідим лицем, котре найліпше свідчило о перебутій недугі.

Сагайдачний ждав із своїми гостями при брамі в окопах. До них прилучив ся Дорошенко, а куна козаків станула за ними. Побачивши Сагайдачного, королевич з милим усміхом на устах зближив ся скоро до нього, подав йому руку, а всіх інших привитав головою. Козаки зняли кучми.

— Як ся маєте, пане гетмане? Як живете?
 — Спасибі вашій милости! От живем, як сорока на тині; хто йде, сполохне... Вибачайте, що зустрічаю вас не з усею старшиною, але пора не по тому, нехай паптрують діла.

— Добре, добре! я прийшов, пане гетмане, щоб вам особисто подякувати за поміч. Дуже гарно справують ся ваші козаки. Я, хоч і лежав, то все знаю, що діяло ся. Я вам сеї прислуги не забуду.

Сагайдачний склонив ся головою, дякуючи за призванє.

Королевич обернув ся до козаків.

— Спасибі, вам, молодці, за поміч! Перекажіть се і другим, що я їм дякую. Постійте з нами ще до кінця!

— Постоймо! постоймо! — загули козаки в один голос.

— Їсти маєте що? — спитав ся королевич в одного козака.

— Є, ваша милость! Живем, як муха у сметані.

— Часом з квасом, а часом і так — додав другий козак.

— Не журіть ся! — потішав королевич. — Ми вже післали по харчі в Камянець; вернуть ся небавом, дамо і вам.

— Ми самі спроваджуємо собі харчі Дністром плотами, тай ще й так промишляємо добичама, як Бог пошле — сказав гетман.

— Що ночи не дасте Туркам спати! —

усміхнув ся королевич і пустив ся далі йти в обоз.

За королевичем і його дружиною пішло з кількадесят козаків, цікавих подивити ся на видовище; інші лишили ся на місци і балакали собі про те, що чули.

Стояв тут у гурті і Микула Ярошенко зі своїми знайомими.

— Слутив ся дід на обід тай без вечері спати ляг — сказав Муха, коли вже королевич відійшов. — Давно ми вже з голоду поухли-б, колиб ждали на ваші харчі.

— Але він благий чоловік — замітив Пугач. — Не носить ся з висока.

— Благий, бо потребує нас! — відрізав Безушко.

— Е! не кажи! з очий йому видко. Де-ж би инший захотів так з нами балакати!

Микула слухав сеї розмови мовчки, та дивив ся на громаду козаків, коли саме попав ся йому на очи якийсь молодий чоловік, одягнений з татарська, з невеличкою бородою. Він виходив з громади і саме перепихав ся через людей, щоб вийти на вільне місце. Микулу снершу щось мовби здивувало, але ще не рушив ся з місця; минула хвилиня — і його зібрала охота, пійти назирцем за сим чоловіком. Він нагадував собі, хто би се такий міг бути... десь бачив сего чоловіка.. такий подібний до... нї, се не може бути... Він би то мав бути... Атже загиб уже давно...

Чоловік ішов перед Микулою і тому його

певні автономні права, котрі при злучі з російським царством більш-менш договорами запоручено. Особливо відноситься се до України, котру Росія не завоювала, лише Ухраїна з Росією злучила ся на основі договору. Через те не запропастило ся державне право України наслідком маніфесту Катерини II. (1775) а скоро Росія стане конституційною державою, то Україна упігне ся о свої давні права. Але й інші краї, насильно прилучені до Росії, не зречуть ся своїх давних прав, із знесенням самовлади упадуть дотеперішні обмеження а давні історичні права досягнуть знов своє значіння.

Колиж тепер всі верстви населення в Росії без різниці народности і ісповідаря домагають ся заведення конституційного устрою, то се майже немислиме увявити собі з одним центральним парламентом Росію так різнородно зложеною, з таким величезним простором і таким значним числом населення. Хоч би навіть в перших починах конституційної управи дійшло до того, що в Росії утворено би оден центральний парламент, то треба се яко річ майже певну припустити, що, наколи Росія має стати свобідною державою, буде она приневолена, признати федеративні засновини і завести конституцію на федеративній основі, як се признав перед 30 роками Франц Шуцелька, в примітці до мови в горі згаданої дописи.

Япансько-російська війна.

Битва на Чушімі.

Вістки про страшну битву в проливі Чушімі надходять тільки поволи і доривочно. Та всеж таки можна вже на підставі тій сконструювати докладний образ причин і способу страшного нещастя, яке упало на Росіян.

Довкола Япанії Рождественський не міг їхати задля браку угля. Се знав не тільки він, мабуть знали і Япанці, які в кожній пристані індохійського побережя мали численних своїх шпігунів. Як відомо, багато воєнків з фльоти Рождественського, як тільки почули ся в подорожжю недалеко суши, скакало ночною в море і дезертирувало в сей спосіб. Сих дезертирів, вилапуваних відтук прибережними рибачками та торговельними джонками, віднаходили япанські емісарі, бо они становили вельми цінний матеріал для япанської вивідуючої служби. Над руками фльоти Рождественського уважали найскорші япанські судна вивідуючої фльоти. Відколи Рождественський переїхав попри Формозу, два найскорші япанські кружляки находили ся постійно на чолі его фльоти і всякі зусилля дівгати їх були даремні, а завсїгди натомість через льо-

лиця не було видко. Микула прискорив хід і поклав руку йому на плече. Той обернув ся.

— Чи то ти, брате Ілашу? — спитав ся Микула з недовірем.

Незнайомий видивив ся счудовано на Микулу, та вже по хвилині скрикнув радісно:

— Микуло, братчику мій єдиний! Любий мій!

— Ілашу! се ти? се ти?

— Я! я! Микуло! Я не вмер!

І оба брати кинули ся собі в обійми і за плачем, який їх навав, довгу хвилину не могли промовити й слова.

— Ілашу, ти тут сам?

— Ні, я з родиною втік.

— Є і мама і Рос-санда і син?

— Є всі! Здорові!

— Де вони? де вони? Веди мене!

І Микула ухопив брата за руку сильно та потяг його, хоч сам ще не знав, куди іти.

— Де вони?

— Під замком.

Сі два слова мов довбнею вдарили в Микулу, нагадали йому батька. Він заплакав тихо.

— Що тобі, Микуло? не плач!

(Дальше буде).

нету можна їх було видіти на видокрузі. Сі кружляки зникли, коли Рождественський переїхав попри Чечу і стало було певно, що він поїде через пролив Чушіми.

З другоїж сторони Рождественський дуже малу вагу покладав на вивідуючу службу. Могло се бути з причини шадження угля, а може таки ізза тої певности, з якою виступав супротив Япанців зі своєю армадою, будучи пересвідченим, що розпоряджаючи переважаючими силами, зможе успішно відперти кожний напад Япанців. Брак вивідуючої служби хотів заступити строгим поготівлем залози, а надто вибрав нору нічну і мрачну на час переїзду через корейську дорогу, щоби під їх ослоною переплисти послідне небезпечне місце, де міг стрінити ся з Япанцями. Вкінці Рождественський був сьвято пересвідчений, що Япанці розділили свою флоту бодай на дві, коли ве на три часті і заняли становиско на обох кінцях япанського архіпелагу, коло Мої на полудні і коло Кунашірі на півночі. Се пересвідчене піддержували в нім самі Япанці ріжними способами, ширеними поголосками в приставях, через емісарів, які підсували ся на джонках до фльоти і давали себе полонити і т. д.

Стратегічна ситуація.

З висше наведених причин Рождественський був певний, що коли не удасть ся ему не постережено пересмикнути ея через чушімський пролив, то стріне ся з япанським атаком зі сходу. Тому всі найсильніші кораблі він впорядкував на своїм правім крилі в стіжковатій формації, а на ліве крило відкомандував старші і слабші, та неопанцирені кружляки; в середині, під охороною, пліли транспортівці і кораблі охотничої фльоти. Тимчасом атак прийшов з зовсім противної сторони. Іменно Тоґо заняв становиско не при япанським, а при корейським побережю, в пристани Мазампо, а зібрав там цілу свою воєнну силу, не розділюючи еї зовсім на північ, а тільки відкомандувавши до Мої флотилію торпедовців і контрторпедовців та деякі менші кружляки. Тоґо вибрав сю позицію ще і тому, що укладав атак на полудні, бо ранішні мраки робили б всяку битву неможливою. А по полудні атакуючі з заходу Япанці мали сонце в плечі і ясно освітлені цілі перед собою, що очевидно Тоґо приняв в рахубу. Щасте послужило вповні япанському вождю, бо по піднесеню мрак, стало пригрівати сонце і цілий час разило очи російським артилеристам так, що они тільки дуже мало шкоди нанесли Япанцям. Тоґо перебивши слабе ліве крило і зіпхнувши его на флотилію транспортівців, викликав таке замішанє і безголовлє в російській флоті, що вже і дальші атаки на російські панцирники стали легкі.

Конец битви.

Тоґо приписує, як звисно, велику частину своєї побіди флотилі торпедовців, яка вступала в акцію в ночи, коли великі япанські судна пофали ся поза область стрілу. Однак російські моряки твердять, що були в акції також і підводні лоди і що при їх помочи Япанці затопили найбільші російські судна. Як се було напевно, сьвіт довідає ся не так скоро, бо Япанці радо задержують при собі подробиці своєї стратегічної техніки. А висліди еї страшні. Daily Telegraph доносить з Сасего, що страти Росіян оцінюють на 10.000 людей. Ще завсїгди викидає море на побережя трупи Росіян. Япанські кружляки плавають по морю і вилапують розбитків. Вчора привіз оден з них до япанської пристани 600 вилонених російських моряків. Число полонених Росіян обчислюють на 5.000. — З Шангаю телеграфують, що там притягнув англійський пароход «Кутулін» російського контрторпедовця, подібаного на північ від Шавайнан. На помості контрторпедовця було 188 Росіян. На се число складали ся воєнки з трех інших кораблів. Контрторпедовець не мав керми і блукав ся 3 дни за течією води; живність вже вичерпувала ся. Залогу перевезено до Вусунгу, де всіла на російський транспортний корабель. — До Манілі прибув російський адмірал Анквіст на помості корабля «Аврора», разом з кружляками «Олег» і «Жемчуг». Кораблі є ушкоджені; серед залози находить ся дуже багато ранених. Страти в залагах тих трех кораблів виносять: 220 моряків убитих, а 4 офіцирів і 131 моряків ранених. У-

шкодження кораблів находять ся під водною лінією. Комини кораблів подірвані; багато гармат не до ужитя. Російські офіцири — як доносить телеґрама — твердять, що Япанці послугували ся підводними лодями, які викликали замішанє серед фльоти і припечатали погром. Адмірал Анквіст не є ранений, але мусів перенести ся на «Аврору» по ушкодженю «Олега» япанськими стрілами.

Сі три кружляки з тими двома, що прибули до Владивостока, кружляком і контрторпедовцем, се рештки могутчої ще перед тижнем балтійської фльоти...

Політичний перегляд.

Про літню сесію державної ради пише Conserv. Correspondenz, що праця палати послів ограничить ся до ухваленя бюджетової провізорії до кінця біжучого року, полагодженя торговельного договору з Німеччиною і вибору делеґацій та передискутованя кількох господарських предложень. Супротив невиясненої ситуації на Угорщині мали зрезигнувати з вибору квотової депутації, а цїсар мав би квотове відношенє знов означити на час одного року. Парламент не мав би довше радити, як до 15. липня, а в половині серпня мали би стати скликані сойми на шеститижневу сесію, з початком грудня могла би знов зібрати ся держава рада.

В справі кризи на Угорщині донесло угорське бюро кореспонденційне в Відня, що пороблено вже всі приготовляючі кроки до принятя димісії графа Тіши і іменованя нового правительства. Відповідне відручне письмо короля має бути оголошене вже в перших днях слідуєчого тижня. В виду того радила вже вчора парламентарна комісія сполученої опозиції над способами, якими більшість могла би недопустити до противного конституції правління нового кабінету. Однак з иншої сторони доносять, що ґр. Тіса заявив в кульорах палати, що розв'язанє пересилєня є ще далеке і наступить доперва по Зелених Сьвятах. Зачувати, що виринули нові труднощі що до утвореня нового кабінету через те, що особи, передвиджені до обнятя тек міністра фінансів і міністра скарбу тепер не хотять належати до урядничого кабінету.

Подорож молодого короля Альфонса XII належить до дуже сумнівних приємностей. Зараз першого дня его побуту в Парижі оден з анархістів кинув ся з киджалом в руці на переїжджаючого короля, однак напасника схоплено і арештовано. Парижани старали ся затушувати сю немилу справу і надати їй ціху припадковости, а напасника взято навіть під лікарську обсервацію. Та вже на другий день бомба мало що не розірвала в кущі королівського гостя разом з супроводячим его в однім повозі старенького президента Любета. Тільки припадок спас їм житє. Єще дві інші бомби найдено підкинені на дорозі, куди мав переїздити поїзд. На другий день відкрито цілий заговор против життя молодого іспанського короля, а тепер париска поліція довідала ся, що і по других містах, куда Альфонс має переїздити потворили ся льокальні комітети анархістів для атентатів. Ініціативу і средства виїшли з Барцельони, звідки надіслано бомби до всіх тих місцевостей. в самій Барцельоні вибухнула бомба в палаті військового губерватора і тим способом зрадила осередок анархістів. Арештовано багато осіб, між ними кілька хіталійців. Також по інших містах переведено численні арештованя. Париска публіка дає на кождім кроці, де появить ся молодий король, горячі докази симпатії і признає за его супокійне і поважне поведєне. Оноді коли вертав з опери, оклики публіки були такі голосні, що кілька коний конвоюючих кірасиєрів сполосило ся, при чім кілька кірасиєрів поспадало з них і покалічило ся. Та всеж таки мимо тих овацій ся подорож, підприята, як відомо в матримоніальних цілях до Лондону не представляє ся потягаючо і треба хйба приписати се безжурній вдачі молодечого віку, що Альфонс з відважною байдужностию і погідним чолом відбуває торжества і випиває тоасти, та не думає о жадній зміні плану своєї подорожи.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ. При зміні місяця просямо наших Вп. Передплатників о скорі відновленні передплати, згідно о вирівнанні залеглих грошей та о приєднуванні нам нових передплатників.

Н О В И Н К И.

— **Календар.** Ві в торок: руско-кат: Симеона; римо-кат.: Роберта. — В середу: руско-кат: Об. гл. с. Иоана Хр.; римо-кат.: Роберта, Лукр.

— **Велика прогулянка.** Львівський «Сокол» уряджує велику 2-днєву прогулянку в нашій Зеленій сьвяті с. в 18. і 19. с. м. через Сколе на «Паражку», — Сивевісько північ — Розгірче — Бубище — Болехів (Гонів). Удержані і інші спільні видатки: підводи, провідники, нічліг, виносити будуть — крім білету їзди зелізницею (зі Львова до Скольного і з поворотом 4 К 30 с) — найвище 10—11 К від особи. Точну програму сеї прогулянки оголосить ся пізніше. О численні зголошення до участі і надслане задатку в висоті 5 К прямо до Товариства «Сокол» (Львів, Коперника 9) найдалше до дня 14. с. м. упраснає — *Комітет.*

— **Др. Василь Щурат,** професор брідської гімназії, дістав був — як ми свого часу доносили — припоручення від угорського правительства вислідити на російській Волині місце гробу графа Форґача, товариша Франца П. Ракоczego в повстаню против Австрії (в початках XVIII. столітя). По полагожденню урядових формальностей, звязаних з сею справою, др. Щурат виїхав за кордон, де ему, на просьбу австро-угорського міністерства справ заграничних, мав губернатор полуденно-західного краю Кляйфельс дати потрібну поміч. Тепер — як доносить Київлянин — др. Щурат своєю справою задачу з успіхом — гріб Форґача віднайшов (була догадка, що Форґача похоронено коло міста Вишнівця, кремницького уїзду, волинської губернії). Др. Щурат повідомив о тім телеграфічно генерал-губернатора, подякував ему за уділену поміч і заповів, що вишле ему скоро потрібний звіт о знаході місця гробу Форґача.

— **Пам'ятник Тараса Шевченка в Києві.** «Київ. Откл.» доносять, що 32 радних міста Києва внесли до міської ради письменну предлогу отсеого змісту: З нагоди 100-літніх роковин уродження Т. Шевченка підписані просять, аби міська рада прийняла проєкт податкового і золотоносного земства в справі поставленя в Києві пам'ятника Т. Шевченкові яко урочейцеві київської губернії, аби м. рада подбала о дозвіл, щоби той пам'ятник виставити в Києві та щоби було вільно збирати на ту ціль гроші, а вкінці внескодавці вносять вибрати комітет, який разом з вибраним комітетом золотоносного земства має порозуміти ся що до будови пам'ятника. Се внесене прийде на засіданє міської ради дня 13. п. ст. червня.

— **З Дрогобича.** Загальні збори Товариства Бурса св. Івана Крестителя в Дрогобичі відбудуть ся в суботу дня 1. липня с. р. о годині 3. по полудни в кімнатах руского касина точно по §. 4 устава бурси з порядком дневним. 1) о годині 7. рано літурґія за упокоївших ся членів добродіїв бурси, в церкві св. Тройци, 2) о годині 3. отворене загальних зборів в кімнатах руского касина, 3) відчитанє протоколу з послідних загальних зборів, 4) звіт з діяльності виділу, 5) звіт каснера, 6) вибір комісії контрольної, 7) уділенє абсолютній виділові, 8) вибір председателя, 9) вибір шести членів і трох заступників виділу, 10) рішенє внесень виділу і поодиноких членів, 11) уділенє виділові інструкції, котрої тойже має в своїм урядованю держати ся, 12) рішенє відкликів так членів як і інших інтересованих осіб від рішень виділу, 13) іменованє членів спомагаючих. З виділу Товариства «Бурса св. Івана Крестителя» в Дрогобичі: *о. П. Козіць* председатель, *о. Антін Рудницький* за секретаря.

— **Репертуар руского театру в Скалаті** (сала «Руского Банку» — початок 8. вечером): ві в торок 6. червня «Діти Ванюшина» штука в 4 діях С. Найденова, в перекладі Й. Стадника; — в четвер 8. VI «Свати Мусія» народна оперетка в 3 діях Кропивницького; — в суботу 10. VI «Барон циганів» оперетка Штрауса; — в неділю 11. VI «Ой не ходи Грицю» народний образ в 5 діях.

— **В Бабухові,** рогатинського повіта, засновано пожарну філію львівського «Сокола». Статут вже затвердило ц. к. намісництво.

— **Доповнюючі вибори** радних м. Львова, переведені дня 30. мая, покінчили ся вислідом вибору шістьох радних. Радними вибрано: Томашевського, Фельдштайна, Дилевського, Дверницького, Лясковницького і Владзімірського. До тіснійших виборів прочих чотирох радних прийдуть отсі кандидати, які одержали найвище число голосів по вибраних: Лукавський, Каро, Цесвільський, Миколайський, Лучкевич, Барцевський, Дияманд і Чайковський. Доповнюючі вибори будуть в середині дня 7. с. м.

— **Товариство «Просвіта»** при зближаючих ся іспитах в школах народних подає до відомости Сьв.тл. Рад шкільних, Впов. сьвящеників, катехитів, учителів і родичів, що книжки накладу товариства, призволені кр. Радою шкільною на премії для учеників, красно оправлені можна набути в кацелярії товариства (Рипок ч. 10) по слідуючій ціні в коронах: Фінляндія і Сахара 0.44, Повістки («Тіточка Ганна» і «Два старці Богомільці») 0.36, Жите св. о. Николая 0.40, Пасіка 0.70, Про лучбу ґрунтів або комасацию 0.80, Спартак, провідник римських глядіаторів 0.90, Гетманські свати 0.50, На послуханє до Відня 0.40, Оферма 0.40, Від чого вмерла Меланя 0.40, В глухій куті 0.40, Сотні роковини народного письменства Руси-України 0.52, Цікаві розмови про держави і народи Європи 0.60, Батько Петро і єго діти 0.40, Децо про молоко 0.40, Фармазони і поезії Ю. Федьковича 0.60, Абрагам Лінкольн 0.50, Горить 0.60, Як чоловік боре ся з природою 0.90, Під морськими хвилями 0.40, Кілька рад і пересторог для хліборобів 0.45, Про обірки і інші новози 0.60, Історія України-Руси (з образками) 0.30, Молитвеник народний в звичайній оправі 0.60, Молитвеник народний в лучшій оправі 0.80, Велик. молитвеник «Хвалите Господа з небес» в оправі полотняній з футералом 1.80, Великий молитвеник в оправі шкіряній з футералом 2.40.

— **Вісти з Буковини.** Буковинський сойм відрочено в четвер по переведеню ухвали на заснованє краєвого банку. До заряду банку вибрано: президентом дра Фл. Лупу, одним з трех віцепрезидентів дра Смаль-Стоцкого; між кураторами банку є з Русинів Філімон Калитовський, а між ревізорами Єротей Пігуляк.

— **Гради.** Дня 14. мая падав град в золочівськ м повіті і коло Бродів і наробив много шкоди. Дня 19 мая падав град коло Динова, Стрижева і Угнова, а дня 20. мая коло Неполомиць.

— **Дрібні вісти.** Іспит зрілости в І школі реального зложило 27 абітурієнтів, а між ними: Мих. Дума, Омел. Кліщ і Роман Жуковский. 13 учеників одержало поправку. — Між Львовом а Дрогобичом буде заведений телефон. — Коло Тарнова найдено в житі убитого слухача прав І. Орловського, який приїхав там на короткий час. Убийника не висліджено. — Презесом повітової ради в Жидачеві вибрано п. Станислава Павликовського, а єго заступником о. Іларія Гошовського. —

Всячина.

— **Проба сикавок.** З фонду призначеного на закупню наші на внесене львівського староства погодило намісництво закупити 12 сикавок для громад сего повіту. Оноді відбула ся проба тих сикавок в присутности старости, урядників старости, начальника пожарной сторожи Пранна, секретаря «Союза пож. стор.» Щербовського, делегатів «Сокола» А. Будзиновського і Д. Сембратовича та начальників громад. При пробі п. Щербовський научав вїїтів, як належить уживати і удержувати сикавки.

— **Кошти армії.** Мирова ліга в Руен оголошує ось яку статистику війскових бюджетів головних європейських держав в р. 1900: Франція 978 мільонів, Німеччина 969 міль, Австро-Угорщина 478 міль, Італія 381 міль, Росія 1.292 міль, Англія 1.810 міль. Публичні довги, що походять в більшій часті з воєнних видатків, будови твердинь, уоруженя колоніяльних експедицій, були в р. 1900 такі: Франція 31.024 міль, Росія 20.072 міль, Англія 15.876 міль, Австрія 14.352 міль, Німеччина 2.614 міль. Відношенє військового бюджету було: Франція 62%, Німеччина 31%, Австрія 39%, Італія 50%, Росія 42%, Англія 47%.

— **Процес о 6 мільонів таларів** видав австрійському правительству і міністрову гр. Годуковському баварський горожанин з Вірцбурґа, Йоган Поп. Свої претенсії опирає він на тім, що перед сто літами помер єго свогя Йоган Каснер Поп, корабельний капітан, а цілий єго масток забрала капітула в Могунції. Підчас наполеонських воєн Австрія заняла Могунцію і перевезла скарби Попа до Відня. Одну часть того скарбу творила величезна перла, котру цар Франц І велив осадити в австрійській короні. Поп долучив до жалоби свій родовід, що сягає XVII столітя і доказує, що він є одиноким своїком і спадкомцем капітана Йогана Каснера Попа.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Богдан Лепкий.

ДУМКИ.

Як побачиш колив,
Що зівялі листки
Вітер полем несе —
Пригадай собі мене.

Як почувш часом
Над дрімучим селом

Крик зловіщий сови —
То мене спомяни.

А як скажуть тобі,
Що в твоєму саді
Буря дуба зігнула —
Щобись мене забула.

Поховайте мене
На високій горі,
Де лиш вітер гуде
І почують звіврі.

Де на білих снігах
Спить студена зима
А на диких ярах
Ходить буря грізна.

Де потоки журчать
Вічну пісню туги,
Де під небо летять
Бистрокрили вітри.

Де не стала нога,
Не котивсь людський віз,
Де на правди нема,
Ані горя, ні слід.

Манув горячий літа час,
Минули бурі, тучі,
Осіvní дні ідуть до нас,
Заплакані, дрімучі.

Не вдарять громи веснянні,
Не лонуть хмароломи,
Минули ся робучі дні,
Надходять хвилі втоми.

Хоть літом збіже вибив град,
І вдарив грім пежданно,
Таки я осени не рад —
Мені за літом банно!

Я не впаду листочком клиновим,
Ані квітом буйним, перецьвилем,
Лиш нежданно кріпким і здоровим
В тихий ранок зійду до могилы.

Я любив так безмежно природу,
Величав єї чари і силу.
Чей вона мені дасть в нагороду
Смерть непрагнену, й власну могилу.

Чей вона на мою домовину
Кине сонця промінє румяне —
Та най я хоть з надією згину,
Що по ночи день ясний настане.

День і ніч падуть сніги
Густі, густі.
А у мене квітки
Продивитають рясні. —
В душі... В душі...

День і ніч ревуть вітри
Буйні, буйні.
А у мене пташки
Все співвають пісні. —
В душі... В душі...

Наука, штука, література.

— **Літературно-науковий Вістник** кн. VI. за червень 1905 містить: Із поезій Миколи Вороного. — Ольга Коренець: Нянька. — Надія Кибальчич: І. Бура II. Ніч. — Микола Дерлиця: Хмиз. — О. Плюц: Палкий мисленник і учитель. — Андрій Чайковський: З ласки родини (далі буде). — Франк Норріс: Вир. — До анекдотичної біографії Шіллера. — М. Грушевський: Отвертий лист до гр.-кат. ординаріятів і духовенства. — О. Вишневський: На переломі (далі буде). — Реферат Комісії у справі внесеня заборон українського друкованого слова (конець буде). — Іван Франко: Двоязычність і дволичність. — М. Грушевський: Конституційне питанє і українство в Росії. — Павло Волосенка: Виріб колодок у Сьвйонтьїках Горішних коло Краковр. — В. Львівський: Нові книжки. — Від Української Демократичної Партії. — Хроїнка і бібліографія.

Телеграми

з дня 5. червня.

Льондон. Тутешні новини доносять, що в останні дні вислано в Японії кілька відділів війська до півн. Кореї, які призначені до облоги Владивостока.

Шангаї. Командати російських перевозових кораблів в Вусунг згодилися на задержане тих кораблів, з тим щоби залогу випущено.

Тоніо. Адм. Тоґо відвідав вчера в шпитали в Сасего раненого Рощественського та висловив йому свою симпатію і хвалив відвагу і витривалість Росіян, та висказав надію, що Рощественський буде міг небавом вернути до Росії. Рощд. подякував за відвідини і признане та заявив, що шляхотний характер побідника зменшує гірку долю в нещастю.

Берлін. Вчера відбуло ся вінчане наслідника престолоа. По вінчаню було прийняте гостей, а опісля весіле.

— На нагороди пильности припоручила ц. к. краєва Рада шкільна отсі книжочки Руского Товариства педагогічного у Львові: I. Образкові без тексту для дітей найнижшого степеня: ч. 100 Для розривки 1:20 К — 99. Ах яке хороше 2:00 К. — 26. Наші звірята 0:80 К. — II. Образкові з текстом для дітей другого степеня науки: ч. 8. Звіринець 20 с. — 9. Гостинець 20 с. — 10. Забавки 20 с. — 11. Менажерія 20 с. — 96. Дітворя 1 К. — 97. Звірята домашні 80 с. — 98. Приятелі дітей 1:20 К. — III. Ілюстровані для дітей третього і четвертого степеня науки: ч. 58. Казки народні ч. I. бр. 50 с, опр. 64 с. — 60, 62, 69, 75, 76 казка Андерсена бр. по 50 с, опр. по 70 с. — 63. Казки Бранчанінова бр. 30 с, опр. 44 с. — 64. Робінзон Чайченка бр. 80 с, опр. 1:10 К. — 109. Робінзон велик. бр. 1:80 К, опр. 2:20 К. — 65. Мірон: Пригоди Дон Кіхота ар. 80 с, опр. 1:10 К. — 101. Гете-Франко: Лис Микита бр. 1 К, опр. 1:30 К. — IV. Книжки без образків для дітей третього і четвертого степеня науки: ч. 109. Робінзон великий бр. 1:50 К, опр. 1:80 К. — 1. Малитвенник нар. опр. 30 с, опр. в полотно 40 с. — 3. Китиця желань 3 розш. вид. бр. 40 с, опр. 60 с. — 4. Читанка бр. 20 с. — 13. Т. Шевченко. Кобзар для дітей 30 с. — 15. Юл. Верне. Подорож довкола землі бр. 1:20 К, опр. 1:50 К. — 29. Мальота. Без родини опр. 1:10 К. — 54. Т. Шевченко. Кобзар бр. 2 К, опр. 2:40 К, в полотні 2:70 К. — 71. Оповіданя для дітей бр. 40 с, опр. 54 с. — 72. Коцюбинський. Оповіданя бр. 40 с, опр. 54 с. — 73. О. Катренко. Оповіданя бр. 40 с, опр. 54 с. — 74. Василь В-р. Подорож по краю Ліліпутів бр. 50 с, опр. 64 с. — 77. А. Кримський. Переклади бр. 40 с, опр. 54 с. — 82. Марта Борецька — іст. опов. бр. 40 с, опр. 60 с. — 84. Др. М. Пачовський. Народні думи з поясненнями ч. I 40 с, опр. 60 с. — 86. Л. Толстой. Казки бр. 40 с, оп. 54 с. — 87. О. Кониський. Поеми бр. 30 с, опр. 44 с. — 88. Покарана лож. Комедійка Кучальської 20 с, опр. 34 с. — 90. Дивні пригоди Комаха Санґвіна ч. I 48 с, опр. 70 с. — 91. Е. Ярошиньска. Перша книжочка для м. дівчат 20 с. — 94. Е. Ярошиньска. Друга книжочка для м. дівчат 20 с. — разом опр. 54 с. — 92. Малий сьпіваник 20 с. — 93. Клявдія Лукашевич. Серед цвітів, комедія в 2 діях 16 с, опр. 30 с. — 103. Англійські казки 24 с, опр. 38 с. — 104. Е. Ярошиньска. Повістки 24 с, опр. 40 с. — 106. Др. І. Франко. Абукасимові каці 60 с, опр. 90 с. — 108. Збиточник Гумфрі в англійського 70 с, опр. 111. Л. Глібов. Байки 10 с. — ч. III, IV, VI. В. Чайченко. Комар, Грицько, Дума про княгню Кобзаря по 10 с. — ч. V. VII. Дніпрової Чайки. Казка про сонце та его сына, Писанка по 10 с. — 112. Історія куска хліба бр. 50 с, опр. 64 с. — V. Книжка для молодіжи шкіль виділових: ч. 89. М. Вовчок. Інститутка бр. 40 с, опр. 60 с. — 95. Шекепір в повістках бр. 30 с, опр. 60 с. — Замоваляти можна в канцелярії Руского Тов. педагогічного у Львові ул. Сикетуска ч. 47 або в книгарни Товариства ім. Шевченка у Львові ул. Театральна ч. 1. Хто пришле гроші наперед, тому при замовленю книжок (в канцелярії Товариства) на квоту 10 К висплає Товариство книжки оплатно, а від надвижки дає 10% рабату. При замовленнях низше 10 К (на наші книжки) треба дочислати оплату поштоу. — Книгарни Р. Тов. педаг. у Львові.

Лев Лопатинський.

ЯБЛОЧНИКАР

комедія в 1 акті, отрацьована після німецького.

Ціна 40 сот.

Набути можна в Ставропигійській книгарни у Львові.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.
від 1. червня до 16. 1905.

Нова сензаційна

програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлене. В неділі і свята 2 представлення о 4. год. попол. і о 8. год. вечером, Що пятниці High-Life представлене. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльова при ул. Кароля Людвика ч. 9. З купленим білетом на фотелі, льожі і ряді крісла можна їхати даром на представлене омнібусами Кольосею, які ждуть коло Віденської Каварні.

Ярослав Лопатинський.

Русалка,

вальс на фортеп'яні.

— Ціна 2 К; голоси на орхестру 3 К. —

Моя думо...

Слова І. Гаврилюка.

Пісня про сопран або тенор. — Ціна 1 К.

Набути можт у всіх книгарнях; головний склад в Книгарни товариства ім. Шевченка у Львові ул. Театральна ч. 1.

Лев Лопатинський.

Сольо терно

оповідане з льотерійних пригод.

— Ціна 30 сот. —

Набути можна в Ставропигійській книгарни.

За певну і добру льокацію поручаємо:

- 4 1/2% листи гіпотечні
- 4% листи гіпотечні
- 5% листи гіпотечні преміовані
- 4% листи Товариства кредитового земского
- 4% і 4 1/2% листи Банку краєвого
- 4% позичку краєву
- 4% облігації пропінацийні і всілякі ренти державні

Ті папери продаємо і купуємо по найточнійшій курсі деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного

Мумку і паперці **СОВІЛ** можна набувати в „Сокильській Базарі“ у Львові і у всіх торговлях вкраю.

Що року горять хлопські міліони неасекуровані!

„ДНІСТЕР“

Товариство взаїмних обезпечень у Львові (Ринок 10) одиное руске Товариство асекурацийне обезпечас будинки, движимости, збіже і пашу на случай пожари. По пожарі виплачує „Дністер“ зараз відшкодованя; оцінку шкід переводить разом з місцевими членами; через 12 літ виплатив „Дністер“ відшкодовань в сумі 5 міліонів, 340 тисяч корон.

ФОНДИ „ДНІСТРА“ виносять (з кінем р. 1904) суму 1,183,874 кор. і уміщені сугь в цінних паперах.

В „ДНІСТРІ“ єсть обезпечених більше як 300.000 будинків. На покритє хат черепом дістають члени „Дністра“ позичку в Товаристві кредитовім „Дністер“.

ПОЛІСИ „ДНІСТРА“ приймають ся при всіляких позичках в Банку краєвим, касах ошадности і касах спротинських.

ЧИСТИЙ ЗИСК по скінченім році звертає ся членам; в літах 1901—1904 звернув „Дністер“ членам 284.857 кор.; (за літа 1900 до 1902 по 8%, за 1903 р. 5% премії)

АГЕНЦІЇ „ДНІСТРА“ находять ся у всіх містах і більших селах і треба подавати обезпечене через агента; господарі письменні повинні старати ся оагенції „Дністра“ в таких сторонах, де інші агенти „Дністра“ не роблять. Агенти „Дністра“ заробили вже провіані 662.807 корон.

НА ЖИТЄ обезпечайче ся тільки через „Дністер“ в Товаристві Крак.; свою провізю від сих обезпечень дає „Дністер“ на рускі добродійні цілі.

„Дністер“ припоручили Преосв. Епископські Ординарята

Др. Величко Григорій.

ПЕРШЕ РУСКЕ ЗАВЕДЕНЄ НАСІННО-ОГОРОДНИЧЕ.

Насія ярип, цвітів, господарскі і т. д. з перворядної фірми ерфуртської.

ЛьВІВ, Личаківска 24.

Росада ярип, цвітів, трускавок і т. д. Корчі. Дерева. Рожі. Цибульки цвітів.

Заведене огородниче в Скинові (під Львовом), п. Кульпарків.

Все як найліпшої якости що до добору гатунків і сили кільчення. Всякі замовленя виконує ся як найточнійше і найшвидіше.

Покривайте свої хати черепом (дахівлами)